

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
 Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelen minden hó
 1-én, 10-én és 20-án

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
 Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.

A nemi eltévelyedések és a bűnözés.

Irta: Székely Vladimír, budapesti ker. kapitány.

Érdekes razziáról számoltak be a minap a detektivek. A beszámoló azonban a hivatal falai között maradt, mert a téma nem bírja meg a napilapokhoz nevelt nyilvánosságot. Egy bűntanyát robbantottak szét, füstös koreszmát, ahol már hónapok óta azok a férfiak adtak egymásnak találkát, akik közönyösen sétálnak el a nő mellett, annál betegesebb sóvárgással csillan fel azonban a szemük, ha csinos, telt idomu, fiatal emberekkel állanak szemközt. A szerelem betegjei ezek, akik ezzel a bennük is fakadó «örök érzéssel» a természet ellen lázadoznak s lopva, bujva, mint a bűn utjain járók, keresik a férfival azt a gyönyört, melyet a természet a fajfenntartást célzó gondoskodásban a nő ajándékának rendelt.

Sokan vannak ezek a nemileg tébolyodottak. Többen, mint ahogy gondolnók. Titkosan tényéztődnek a nagyváros fertőiben, ahol a sokadalomban elbujhatnak és csak egy-egy burkoltan megírt rendőri hír, vagy a bűnkrónikáknak egy-egy ocsmányságokba fuló lapja véteti néha észre, hogy vannak.

Még élénk emlékezetünkben lehet például az a híres berlini bűnper, melynek szálnalmas anyagát egy berlini újságíró merész tolla vetette fel. A társadalomnak sok előkelő, tiszteletreméltó alakja került bele, és viharosan zugott fel a közvélemény felháborodása. De akadt párt, nagy párt, mely ugyanolyan szenvedelmességgel azt vitatta, hogy a vádlottak nem bűnösök, csak beteg emberek, azt követelve, hogy a birodalmi büntetőtörvénykönyv ominózus 175. §-a, mely a fajtalanságról szól kemény szigorúsággal, töröltessék el.

Nálunk a büntetőtörvény 241. és 242. §-a beszél a perverz nemi szeretkezésekről. És pedig: «Btk. 241. § férfiak közt véghezvitt fajtalanság... a természet elleni fajtalanság vétségét képezi és egy évig terjedő fogházzal büntetendő.

242. §. A természet elleni fajtalanság büntetést képezi és öt évig terjedhető börtönnel büntetendő: ha az férfiak közt erőszakkal vagy fenyegetéssel követtetett el: ha pedig a büntett a sértettnek halálát okozta: életfogytig terjedő fogházzal büntetendő.»

Ezek a paragrafusok elég gyakran szerepelnek bűnyomozásainkban és — mint mondtuk — sokszor főbenjáró, véres bűntények kísérete és motivumaképpen is.

A közelmúltból is többeket idézhetünk.

Még most is üli büntetését egy valamikor a budapesti társadalom legjobb köreiből megfordult fiatal ember. K. Spázó, az elegáns férfinév, ki férfi barátainak nyakára akkor vetette a hurkot, mikor — hogy úgy mondjuk — «a mámor legnagyobb fokára hág»...

Rablógyilkosság miatt ültek törvényt három évvel ezelőtt egy züllött szininövendék felett, aki kedvesét és kitartóját egyperverz hajlamu ügynököt, egy mámoros éjszakán orvul megölt és kirabolt.

A tattersalban találtak ugyancsak néhány évvel ezelőtt egy félig meztelen holttestet. A rendőrség kiletét egy szomoruképű, dalmát származású szabó személyében állapította meg, aki arról volt nevezetes, hogy ügyes katonalegények körül ólalkodott állandóan nyitott erszénnyel. A tettet, egy huszárt el is fogták.

A zsarolás bűnperében is gyakran pervers szeretkezések a háttér. Érdemes lesz tehát, ha a férfiszerelem szenvedő alakjaival, nemkülönben az ezeket körülnyüzgő elősdiékkal érdemlegesebben is foglalkozunk.

Mi ez a perverzítés?! A homosexualitás, ahogy a tudomány elnevezte. Az ezzel vizsgálódók megegyező véleménye szerint a homosexualitás kétféle: született s szerzett homosexualitás.

A született homosexualisoknál a saját nembeli utáni való vonzódás már kora gyermekévekben ébredzik. Majd a nemi érzék fejlődésével mind határozottabban alakul ki és épp oly megmásíthatatlan, mint ahogy normalis férfiből vagy nőből nem lehet kiüldözni a más nembeli utáni vonzódást.

Sokáig az a vélemény volt elterjedve, hogy a homosexualitás egy sajátszerű idegbetegség. Az újabb tapasztalati kimutatások azonban a mellett érvelnek, hogy ez nem áll, sőt a homosexualitás tökéletesen összeegyeztethető a teljes testi és szellemi egészséggel is.

Magnus *Hirschfeld* dr. berlini tanár, akinek bőséges tapasztalatai vannak e téren, kijelenti, hogy az ő vizsgálódási anyagában legalább 75%-ában talált homosexualisokat, kik különben teljesen egészségesek voltak,

Hegedüt, harmonikát, tárogatót, és a többi hangszereket általánosan elismert legjobb gyártm. szállít.

MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB HANGSZERGYÁRA

STOWASSER J.

ca. és ir. udvari és hadsereg szállító, a Rákóczi-Tárogató feltalálója, Budapest, II., Lánchíd-utca 5. — Gyára: Öntőház-utca 3. — Régi hangszerek javítása, vétele és becserélése. — Árjegyzék minden hangszerről külön küldetik.

egészséges szülőktől s gyakran boldog, gyermekdús házasságból származtak.

Egy megható esetet emlit itt. «Egy öreg orvos temetésén — mondja — vettem részt. A nyitott sírnál egyetlen fia állott, mellette zokogott az özvegy, akit gyöngéden karonfogott a *fiu jó barátja*. Csinos husz éves fiu. Mind a három mély gyászban volt. Mikor annakidején a hetvenéves apa megtudta, hogy fia pervers, a kétségbeeséshez volt közel. Sorjában felkereste az elmeorvosokat, akik sok tanácsot adtak neki, de nem tudtak rajta segíteni. Ekkor elmélyedt abba az irodalomba, mely tudományos nézőpontból tárgyalja a nemileg betegek kérdését. Arra a meggyőződésre jutott, hogy fiának már születésében abnormis természet jutott. Erre megnyugodott s nem tett ellenvetést, mikor fia házába vette barátját. A kettő, úgy látszott, jó befolyással volt egymásra. Magukra hagyatva egyesben talán nem tudtak volna boldogulni. Így sikerült nekik. Az egyiknek tudása és szeretetreméltósága mintegy kiegészítésre talált a másik energiájában és takarékoságában. A halálos ágyon az öreg meghatottan vett bucsut feleségétől és «két fiától.»

A férfi homosexualisok testi és lelki jellegzetességei szerint két tyrust kell megkülönböztetnünk: a feminint és a virilist. Világosabban olyant, aki ebben a sajátságos nemi viszonyban a férfi s azt, aki a nő szerepét viszi.

Számbeli eloszlásukat tekintve nincsenek határozott adataink. De körülbelül egyformának mondható a két typrus számbeli eloszlása. Hirschfeld dr. szerint a homosexualis bőre melegebb tapintatu mint a normalis férfié. Innen a «meleg testvér» elnevezés.

Igen érdekes a homosexualis és normalis férfi között a váll- és medence csontot illető eltérés. A normalis férfinál a váll néhány centiméterrel szélesebb a medence szélességénél, a homosexualis ellenben e tekintetben már közeledik a női jelleghez: alig van eltérés. Feltűnő azután a dús hajzat, különösen a feminin (női) typusnál. A férfihomosexualisnál a feminin typus egyébként is néha feltűnően elárulja pervers voltát. Sokkal jobban, mint az, amelyik a nemi együttesben a férfit adja. A járás és mozdulatok gyakran nőiesek. Kicsi tipegő lépesek, tánczos mozdulatok, gyors, szapora beszéd, ezek mind olyan jelenségek, melyek rávallanak. Mintha a természet nőknek akarta volna őket teremteni s valami szeszélyes véletlen kontárokodott bele, mikor férfiaknak születtek. Berlinben volt egy ilyen homosexualis, aki 14-ik életéve óta minden 28 napon pontosan megkapta migrénjét: hátába és lábaiba belehasogatott a fájdalom. A menstruáció (havi baj) amolyan kísértése volt. Nagyon jellegzetes azután a női typusu homoseksualisnál a vékony szoprán hang. A gégefő hiányosan fejlett. Még a mellük is nőé módjára duzzad fel.

A viriliss (férfias) homoseksualisnál e tulajdonságok

kevésbé vannak meg. Jobbára a normalis férfiakhoz hasonlóak, de viszonylag van azoknak külsejében is mindig valami nőies. A férfihomosexualisok lelki tulajdonságai szintén elütnek a normalis férfétől. Mintegy középtű lebegnek a normalis férfi és nő jellem- és lélekvilága között. Az érzelmesség fejlődik ki bennük az erély, akaraterő s számító ész rovására. Szelidség, alkalmazkodni tudás jellemzi őket. Általában igen élénk a fantázia-életük, mely magyarázata gyakori művészi, költői érzéküknek. Kivált a zenéért lelkesednek, de a költészet, festészet és színészet iránt sem közömbösek.

A homoseksualisoknak általában inkább a szellemi foglalkozás iránt vannak hajlamaik. A munkásrétegek homoseksualisai is szellemileg többnyire fölényben vannak társaik felett. Szerencsétlenségük korán elmélyedésre készíti őket. Különös voltak mintegy ráviszi őket arra, hogy a saját maguk rejtélye, ezzel a világ, az emberi lét felett gondolkozni megtanuljanak. A normalis ember, kivált az alsó néposztálybeliek, nem is jönnek abba a helyzetbe, hogy maguk felett és a külvilággal való vonatkozásuk felett töprengjenek, ami viszont a homoseksualisnál egész természetes. A fantasztikus, az álmodozó elem a homoseksualis gondolatvilágában sokkal inkább lép előtérbe, mint a brutális valóságérzék.

Ez megnyilvánul gyakran szerelmében is, mely koránt sem csak durva állatiasság. Van benne sok bensőség s sóvárgás. Mindamellett természetesen a szemérmertlenségnek is jut rész. Az ő nemi életük is csak úgy hánódik szélsőségek között. Sokan megelégesznek csak szerelmi tárgyak közellétével, egy-egy öleléssel, leggyakrabban kölcsönös önfertőzéssel elégitik ki gerjedelmüket. A pederastia nem oly gyakori, mint ahogy az a közhiedelemben tartja magát. Csak 6—8% a kimondott pederasta.

A homoseksualisok a társadalom minden rétegében vannak képviselve. Ami számbeli elterjedtségüket illeti, úgy nagyon ellentmondó adatok állnak rendelkezésre. Bajos erről statisztikát gyűjteni. Berlin — a homoseksualisoknak talán joggal elnevezett főfészkében — három millió lakos között van mintegy 50.000 homoseksualis. Általában a lakosságnak 2—3%-a között szokott változni a homoseksualisok száma. (Vége köv.)

A gondatlanság büntetőjogunkban.

Irtá: Horváth István dr. ny. járásbíró.

(Vége.)

Térjünk át a forgalmi eszközök kezelői által gondatlanságból előidézett balesetekre. A Curia itt némely esetben közönséges gondatlanságot, némely esetben szakszerű ipari gondatlanságot állapít meg, az utóbbit csak akkor, ha a baleset a forgalmi eszköz kezelőjének e szakfoglalkozásában tanúsított járatlanságából, hanyagságából vagy szabályainak megszegéséből származott; az előbbit pedig az esetben, ha a jogsértő eredmény

Ha fáj a feje ne tétovázzék, hanem használjon azonnal **Beretvás-pastillát**

mely 10 perc alatt a legmakacsabb migránt és fejfájást elmulasztja. — Ára K 1.20. — Kapható minden gyógytárban. Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kispeszen. Orvosok által ajánlva. Három doboznál ingy. postai szállítás.

A gallipoli harczokból. — Liman von Sanders pasa és kísérete.

egyedül a közönséges, a mindennapi életben megkövetelhető gondosság és elővigyázat elmulasztása folytán következett be.

Az automobil vagyis gépkocsivezető szakszerű gondosságának elmulasztását állapította meg a Curia (Ld. a vádlott a néptömegtől ellepett uton az automobil egy vágató kocsival sebességével hajtotta s ezt a menetsebességet a legsűrűbb embertömegben is csak ügetve haladó kocsi sebességre lassította, megszegve ezáltal az 57,000/1910. sz. belügyminiszteri rendelet előírását, mely szerint ily alkalommal az automobil vagy teljesen meg kell állítani, vagy legfeljebb lépésben szabad hajtani.

A hullámzó néptömeg közepette is ügetve haladó automobil a gépkocsi előtt kitérni nem tudó egyént elütött és halálra gázolt; a Curia a btk. 291. §-ába ütköző, vagyis a szakmában elkövetett gondatlansággal okozott emberölés vétségében mondta ki bűnösnek, súlyosítónak véve, hogy a vádlott nagyobb fokú gondatlanságával sok ember életét veszélyeztette s három serdületlen gyermek fenntartója esett áldozatául. (Lásd Curia 4244/1912. II. bünt. tanács.)

Ellenben a gépkocsivezető közönséges, nem szakszerű gondatlanságát látta fennforogni a Curia 2207/1912. sz. határozata egy oly eset elbírálásánál, amidőn a gépkocsivezető az általa használt uton beállott kocsitorlódás daczára is tovább haladt, ahelyett, hogy megállt vagy lassu menetben haladt volna, míg a forgalmi akadály megszűnik. Ezen bármely jármű vezetőjétől is megkívánható közönséges gondosság és elővigyázat elmulasztásának eredménye lett azután, hogy halálra gázolt egy embert, aki a gépkocsi előtt álló villamoskocsi mögül — ahonnan az elgázolt viszont nem láthatta a gépkocsit — éppen akkor lépett a gépkocsi előtt elterülő uttestre.

A sértett halála tehát nem a gépkocsit kezelő vádlott ebbeli foglalkozásában tanusított járatlanságából, szabályai megszegéséből állott elő, hanem egyedül a közönséges gondosság és elővigyázat mellőzése folytán következett be.

A Curia 661. sz. határozatában megállapította az automobil- (gépkocsi-) vezető büntetőjogi felelősségét azért, mert folytonos túlköléssel a mellette haladó sértettnek lovát még jobban megvadította és ezzel előidézte, hogy a ló elragadván a kocsi, ez az ut támfájához ütődve felfordult s a benne ülő két utas 20 napon belül gyógyult sérülést szenvedett. A tényállás szerint 1905 június 8-án a Gödöllőről Besnyőre vezető országúton H. D. S.-nak 233. sz. gépkocsiját vádlott vezette, azt 100—150 méternyi távolságon keresztül F. K.-nak vele egy irányban haladó fogata mellett sebesen hajtotta, nem mérsékelve, de nem is fokozva a gépkocsi menetsebességét; folytonos túlkölés által sértett bokrosodó lovait még inkább elvadította s ezzel okozta, hogy a kocsi elragadtatva a megvadult lovaktól az ut támfájához ütődött, a benne ülő F. K. és S. I.-vel együtt felborult s ennek folytán az utas 20 napon tul gyógyult sérülést szenvedett.

Minthogy pedig a vádlott közönséges gondossággal is előre láthatta, hogy a gépkocsi ilyen vezetése bajt okozhat, a vádlott gondatlanságát helyesen állapította meg a kir. ítélőtábla s helyesen ítélte el a btk. 310. §-ának

2. bekezdése alapján szakszerű gondatlanság által az okozott súlyos testi sértés vétsége miatt.»

Hasonló esetből kifolyólag mondotta ki a Curia (Ld. 3352/1910. sz. határozat), hogy az a könnyen előre látható nagy veszély, melyet a gépkocsi gyors haladása s a rajta alkalmazott kürtjeleknek szokatlan élessége vagy erőssége a más járművek elé fogott állatok megriasztásával felidéz, a gépkocsivezetőket a menet lassítása s a kürtjelek kellő kezelése körül a legnagyobb gondosságra kötelezi.

A bérkocsis közönséges gondatlanságát állapította meg a Curia az alábbi tényállás alapján:

«Egy kocsisnál, ki a főváros utcáin ügetve hajt, az a körülmény, hogy a menetirányban nem néz előre, már egymaga megállapítja a nagyfokú vastag gondatlanságot; mert előre kell látnia, hogy ilykép a járókelők testi épségét nagy veszélynek teszi ki. Megállapított tény, hogy a rendesnél is forgalmasabb gróf Haller-utcában a vádlott kétfogatu kocsijával ügetve haladt, a kocsisülésen mellette ülő testvérével beszélgetett s így nem vette észre, hogy egy kis leány az utca egyik oldaláról a másikra szaladva, kocsija elé került, minek folytán a kis leányt elgázolta s rajta három heti gyógytartalmu sérülést okozott. Ezért a 310. §. 1. bekezdése alapján gondatlanságból okozott súlyos testisértés vétségében bűnösnek kellett kimondani, annyival inkább, mert még ha való volna is, hogy a sértett kis lány is gondatlanul járt el: ez a vádlott bérkocsis gondatlanságát meg nem szünteti.» (Ld. Curia 6667/1910. sz. határozatát.)

Ami már most a gyáripár körében előforduló gondatlanságot illeti, a Curia számos esetben következetesen kimondotta azt az alapelvet, hogy bármely veszélyes üzemű ipari munkánál az összes alkalmazottak, de főként a felügyelettel megbízott s vezető egyéneknek elsőrendű kötelességük, hogy az óvatosság ébrentartására állandóan, a legnagyobb gondossággal ügyeljenek és az elővigyázati intézkedések betartását a személyzet részéről példaadással s előzékenységgel biztosítsák.

Ezen elv helyes alkalmazásához képest megállapította 6674/1910. sz. határozatában a munkafelügyelők s vezetők büntetőjogi felelősségét kötelességük elmulasztása címén következő esetben:

Bebizonyult, hogy a gyári munkások belépésükkor figyelmeztetve lettek, hogy a működésben levő gépektől tartózkodjanak, azokhoz ne nyuljanak s a transzmissziós szijak * leesése esetén a munkafelügyelőnek tegyenek jelentést. Vádlottak azonban nem ellenőrizték e figyelmeztetés betartását, sőt ellenkezőleg hallgatag elnézték, hogy a működésben levő transzmissziók leesett szijjait állandóan a munkásnők igazították helyre; sőt vádlottak durván elutasították a munkásnőket, kik a szijjak helyrehozása iránt hozzájuk folyamodtak. Vádlottak e magatartása, illetve mulasztása eredményezte, hogy a leesett transzmissziós szijjak helyretétele mindig a munkásnők által végeztetett. Minthogy vádlottaknak foglalkozásukban való hanyagsága és a szij helyretételénél súlyosan megsérült munkásnő testi sértése közt az

* Transzmissziós szij az, mely a nagy lendítő kerékre alkalmazva: az erőátvitelt közvetíti, vagyis az egész gépezetet mozgásban tartja.

Ne vegyen hangszert, míg **REMÉNYI MIHÁLY** a magyar kir. Zeneakadémia házi hangszerkészítője ::
legújabb árjegyzékét át nem olvasta, melyet ingyen és bérmentve küld Budapestről, Király-utca 58.

Hegedűk, fa- és rézfúvóhangszerek, czimbalmok. — Zenekarok teljes felszerelése. — Csendőrök különös, figyelmes és olcsóbb kiszolgálásban részesülnek. — Régi hangszerek becsérelése és javítása.

Minden hangszerről árjegyzék külön-külön kérendő.

A gallipolii harcokból. — Épülő fedezékek.

okozati kapcsolat fennforog: a vádlottat helyesen mondták ki bűnösöknek a btk. 310. §. 2. bekezdése alapján a gondatlansággal okozott súlyos testi sértés vétségében stb.

Egy másik gyárüzemi balesettel kapcsolatban a legfelső bíróság egy agyagzúzó géppel felszerelt veszélyes üzemi gyár vezetőjének gondatlanságát állapította meg azon az alapon, hogy — az 1893. XXVIII. t.-cz. ellenére, mely a munkaadót alkalmazottai élete, testi épsége és egészsége biztosítása céljából szükséges óvintézkedések megtételére kötelezi — *elmulasztotta egy oly alkalmas védőszerkezet alkalmazását, mely a gépnnyílásba való beleesést képes megakadályozni.*»

E mulasztás folytán vált lehetővé, hogy a sértett gyári munkás elcsuszván, a jobb lábával belekerült az agyagzúzó gép nyílásába, ahol a forgó hengerpár a jobb alszár első harmadát széttronsolta. Az a körülmény, hogy a sértett gyármunkás gondatlansága is hozzájárult az eredmény előidézéséhez: a gyárvezető gondatlanságának büntetőségét ki nem zárja.»

Az iparszerű gondatlanságot állapítja meg a Curia azon építész vezetővel szemben, aki silány anyag felhasználásával a két emeletre tervezett épület szilárd-ságát kockáztatta, minek folytán az épület beomlott és többek súlyos testi sérülését okozta. (1849/1911. curiai hat.)

Az 561/911. sz. curiai határozat megállapítja az ipari gondatlanságot azzal az építési vállalkozóval szemben, aki a Budapesten a T.-féle építkezésnél mint felelős építőmester *elmulasztotta felállítani a dolgozó munkások biztonsága megóvására szükséges védőkorlát felállítását, minek folytán az épület félemeletéről a korlát hiánya miatt N. G. napszámot leesett és nyolcz napon tul gyógyult sérülést szenvedett.* Nem fogadta el az építővállalkozó azon védekezését, hogy betegsége miatt nem gyakorolhatta személyesen a felügyeletet és ellenőrzést; mert midőn akadályoztatása idejére oly egyént alkalmazott, ki az elkerülhetlen óvintézkedések megtételét *elmulasztotta: az ily alkalmatlan egyén helyettesül állítása már magában is megállapítja a vádlottal szemben a büntetőjogi felelősséget.*

A cséplőgéptulajdonossal szemben ipari gondatlanságot állapít meg a Curia 7014/1912. sz. ítéletében a következő tényállás alapján:

I. H. vádlott lóerőre alkalmazott cséplőgéppel *nyílt helyen csépelgetett* s ez alkalommal a gép összekötő rudja és a hajtómű a megyei szabályrendelet ellenére *beburkolva nem volt.* A sértett gyermek egy ostort felvéve hajtani kezdte a lovakat, miközben az összekötő rud elkapta, többször földhöz vágta s balkarját eltörte, úgy hogy a gyermek nyolcz napon tul gyógyult sérülést szenvedett.

A géptulajdonos kötelessége — ha külön szabályrendelet nem is írná elő — gépét — főleg nyílt helyen — oly állapotban tartani, hogy mások élete, testi épsége általa veszélynek kitéve ne legyen, mert előre láthatta, hogy mulasztásából veszély származik. Bár a baleset előidézésében a vádlott társának, B. S.-nek is része volt, aki elhagyva a lovak melletti helyét, lehetővé tette, hogy a gyermek azok közelébe férközhessen: ez azért H. I. elsőrendű vádlottnak, mint géptulajdonosnak felelősségét meg nem szünteti. Ezért H. I. géptulajdonos a

310. §.-ának 2. bekezdésébe ütköző vétségben bűnösnek volt kimondandó.

Állattartó, nevezetesen *harapós kutya tulajdonosát a Curia gondatlanságból okozott súlyos testi sértésben mondja ki bűnösnek* oly esetben, midőn ugyanaz a kutya sértettet egy izben már megmarta s a főszozga-bírósnál ez már eljárás tárgya is volt *kihágás* czimén: a vádlott ezt a harapós ebet mégis póráz és szájkosár nélkül 13 éves fiával az utcára kiengedte. Mert azt, hogy a kutya harapós természetű, a megelőző esetből és az emiatti tárgyalásból már tudhatta a vádlott. Ha tehát ennek daczára, egy gyermek felügyelete alatt s a kellő óvszabályok (póráz vagy szájkosár alkalmazása) nélkül az utcára kibocsátja: ezzel oly foku gondatlanságot tanusított, hogy a harapásból bekövetkezett súlyos testi sértés büntetőjogi következményeit viselni tartozik. A büntetethez nem zárja ki az a körülmény, hogy abban a községben nincs oly szabályrendelet, mely szerint ebeket szájkosárral kell ellátni vagy pórázon vezetni; mert ez csak a kihágási eljárás megindítását zárja ki, de nem mentesíti azon kötelesség alól, hogy embertársait harapós kutyája által megsebzés ellen megóvjá. (Ld. 3528/1911. sz. curiai hat.)

A Curia 537/1912. sz. határozatában *az üzemvezető bányamérnök iparszerű gondatlanságát látta fennforogni a következő tényállás mellett:* A kiderített tények szerint bár maguk az egyszerű bányamunkások is szükségesnek látták az akna kivájt része kiácsolását, vádlott — mint üzemvezető bányamérnök — a kiácsolás szükségtelenségét hangoztatva, azt sértettek kérésére nemcsak megtagadta, hanem kereken megtiltotta.

Mínt hogy szakértők szerint *egy méterre történt előhaladás mellett a kivájt részt már feltétlenül szükséges lett volna kiácsolni* s ennek elmaradása a kötelességszerű felügyelet elmulasztásának tudható be. Holott a vádlottnak, mint üzemvezető bányamérnöknek kötelességében állott a szükséges felügyeletet kellő szakértelemmel gyakorolni, aminek teljesítése esetén a veszély beálltat előre láthatta volna. Ezek alapján a Curia is megállapítja, hogy a sértetteknek a beomlás folytán történt sérülése a vádlott gondatlansága következtében állott be. Ezért cselekménye a btk. 310. §. 2. bekezdésébe ütköző két rendbeli súlyos testi sértés vétségének volt minősítendő.

A Curia *gondatlanságból okozott súlyos testi sértés vétségében mondta ki bűnösnek a terheltet*, mert ez — *tudva, hogy fertőző bujakórban szenved s tudva, hogy a közönsülés révén a sértettet is megfertőzheti: mégis közönsült a sértettel, ki ennek folytán nyolcz napnál hosszabb tartamu betegségbe esett.* (Ld. 7426/913. sz. curiai hat.)

Szemben az alsóbírósi felmentő ítéletekkel a legfelső bíróság bűnösnek mondta ki a btk. 290. §-ába ütköző gondatlanságból okozott emberölés vétségében s öt tizenöt napos fogházra ítélte a következő tényálladék mellett: *Vádlott a korcsmában fogadott a sértettel, hogy az utóbbi az ital árának kifizetése ellenében — egy hajtásra megiszik egy liter pálinkát s azután saját lábán haza is megy.* Sértett a vádlott által fizetett egy liter pálinkát egy hajtásra meg is itta, de pár nappal rá, az erős pálinkának egyszerre való fogyasztása folytán heveny alkoholmérgezésben meghalt. Az alsó-

Szántó Lajos gépfőraktára Szegeden

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆ Zóttér-bérház, Városháza mellett. (Rákóczi szoborral szemben.) ◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

Csendőrségi fegyvergyári kerékpárok. — Csendőrségi diszvarrógépek. — Világhírű tűnélküli pathéfonok. — Világhírű tús gramofonok. — Lemez újdonságok és kerékpár felszerelési cikkek főraktárosa.

Csekély havi törlesztés! • Képes főárjegyzékem díjtalan! • Csendőrségi Urak legkedveltebb bevásárlási helye.

A gallipoli harezokból. — Sátortábor.

biróságok helytelenül állapították meg, hogy vádlottat gondatlanság azért nem terheli, mert nem ő bírta rá sértettet a pálinka ivására és nem is láthatta előre, hogy ebből a sértett halála szükségképen be fog állani. Mert ha ezt előre látta volna: úgy nem gondatlan, hanem szándékos cselekmény lett volna. Az pedig, hogy a pálinka megivása nem a vádlott rábeszélésének, hanem a fogadás általi ingerlésnek az eredménye volt: a tényálláson mit sem változtat, mert a sértett könnyelműségének felhasználásával mégis a vádlott idézte elő a halált okozó cselekményt. Minthogy pedig vádlott a közönséges életapasztalás szerint előre láthatta, hogy ily mennyiségű szesz egyszerre való megivása életveszélyes: cselekvése kimeríti a gondatlanság elemeit. (Ld. Curia 1163/1914. sz. hat.)

Ugyancsak elítélte a szeszkimérőt gondatlan emberölésért, ki a tudomása szerint *alkoholista vendégnek azonnali fogyasztásra 11 deczi rumot szolgáltatott ki*, minek folytán ez *alkoholmérgezésben meghalt.* (Curia 7813/1913.)

A háztulajdonos felelősségét a btk. 290. §-a alapján mondotta ki a Curia 8218/911. sz. ítéletében oly esetben, midőn a *kapubejárat közvetlen közelében levő pinczelejárathoz lezuhant és sérüléseibe belehalt*, a lakház viszonyaival nem ismerős idegen; minthogy *védőkészülék vagy záróajtó alkalmazva nem volt.*

A megokolásban ki van fejtve, hogy szabályrendelet hiányában elsősorban a háztulajdonos tartozik gondoskodni, hogy a közbiztonság szempontjából veszélyes hely megfelelő védőkészülékkel legyen ellátva. Az kétségtelen, hogy ily készülék alkalmazása nélkül a nyitott pinczelejárathoz sötétben vagy gyenge világítás mellett életveszélyes. Tény, hogy vádlott, özv. P. L.-né háztulajdonosnő házában a kapubejárat közvetlen közelében levő pinczelejárathoz a lezuhanás meggátlására alkalmas védőkészülékkel vagy záróajtóval ellátva nincs; azt pedig, hogy e mulasztás folytán baleset származhat, vádlott közönséges gondossággal is előre láthatta. Ezért az alsóbiróság helyesen állapította meg a vádlott beszámítható gondatlanságát annál is inkább, mert a beszámíthatóságot nem szünteti meg az a körülmény, hogy az eredmény bekövetkezését magának a sértettnek ittassága is előmozdította.

A Curia 2211/1914. sz. határozatában gondatlanságért vonja felelősségre a házmestert, ki téli időben a sikos járdát homokkal behinteni elmulasztván, ezáltal előidézte az arra haladó sértettnek elcsuszását, miből nyolcz napnál hosszabb ideig gyógyult sérülést szenvedett. A házmester kötelességéhez tartozik ugyanis a ház előtt levő járdát téli fagyos időben oly karban tartani, hogy a járókelők testi épségét ne veszélyeztesse. A tényállás szerint vádlott házmester 1910 január 27-én a hóval borított járdát meglocsolta, de elmulasztotta homokkal vagy hamuval behinteni, úgy hogy a víz megfagyott s a járda oly sikos lett, hogy az arra járó utas elcsuszva, nyolcz napot meghaladó gyógytartamu sérülést szenvedett. Mivel a házmester e mulasztása és a sértett balesete közt az okozati összefüggés meg van s vádlott ezt előre is láthatta: a házmester gondatlanságát meg kellett állapítani.

E jogesetek ismertetéséből azt a következtetést kívánom levonni, hogy hazánkban részben a nép vérmér-

séklete és fegyelmezetlensége, részben a népnevelésnek elhanyagoltsága következtében a gondatlanság — más országokkal összehasonlítva — igen sok áldozatot szed úgy emberéletben, mint vagyonban. Bizonyosságai ennek a megdöbbentően nagyszámú vasuti és villamos szerencsétlenségek, a négy éve Budapesten, valamint a közelmult napokban Mármarosban történt tömeges faszeszmérgezések, az 5—6 éve Ökörítón előfordult s több mint 300 emberéletet elpusztító nagy szerencsétlenség, a szegedi gyufagyári katasztrófa stb., melyek átlag évenként néhány száz emberéletet pusztítanak el, mit nagyobb gondosság mellett el lehetne kerülni.

Ezen csak a népnevelés fokozása, a népnek nagyobb fegyelemre és józanságra szoktatása és a közrend közegeinek fokozottabb ellenőrzése segíthetne, mihez nem kis mértékben a csendőrség és rendőrség népnevelő közreműködése is hozzájárulhatna!

KÉPEINKHEZ.

A gallipolii harcokból.

Kezdeté óta elzárt harcztér volt a Dardanellák elleni harcok színhelye a világháború többi harcszínterétől. Semleges országok estek közbe s ezek semlegességének megsértése nélkül nem mehettünk török szövetségeseink segítségére. De azért a múlt évi február hóban kezdődött angol-francia támadásokat hősiességgel kivédtek a törökök maguk is. Feltartóztatták a nagy erővel támadó ántánt csapatait ugyanarra, hogy az a közel egy évig tartó erőszakos támadások dacára sem tudott említésre méltó eredményt elérni a Gallipoli félszigeten.

Mint biztos eredményre, úgy mentek az ántánt csapatai a múlt évben Törökország ellen. Előbb tengeren kezdték meg a támadásokat, majd kieroszakolták a szárazföldre való kiszállást is, de ott aztán meg is rekedtek véglegesen. Közel egy év óta, a roppant ember és municzió és néhány hadihajójuk feláldozása dacára egy és ugyanazon helyen vesztegeltek. A semleges államokon keresztül kapott rövid hireink azóta folyton csak Anafortáról, Ariburnuról és Seddil-Bahrról beszéltek. Ez a három pont volt a leghevesebb harcok színhelye, ahol az ántánt erőszakoskodó csapataival szemben a képeink egyikén bemutatott Liman von Sanders pasa, egyébként német tábornok vezette a jól sikerült védelmet, más segítség hiányában csupán a mindenütt jelenlevő német tengeraltjárókra utalva, amelyek folyton nyugtalanították az ántántnak a Dardanellák körül lézengő flottáját.

Most már vége az angol-francia csapatok dardanellai dicstelen szereplésének. Amint Szerbiában annyira előre haladtunk, hogy az időközben szintén harcbalépet Bulgárián át a törököknek segítséget nyújthattunk, mindjárt zavarba jött az ántánt hadvezetősége s nem tudta eltálatlani hamarosan, vajjon a Gallipolin védekezzék-e tovább, vagy hasonló czélból Szalonikiben összpontosítsa a másutt nélkülözhető csapatait. Harmincz és feleséink aztán megadták nekik a további lökést, észretéritették őket. Menekülni, csak minél előbb menekülni a Dardanellák környékéről: ez lett az ántánt legujabb jel-

Nedves lábak

ellen csak úgy védekezhettek, ha bakancsot, eszimat a rég bevált izoláló hatású „CAMPOLIN” törvényileg védett vízhatlan bőrkencőccsel kenjük. — Kérjen prospektust az egyedüli gyártója:

Krayer E. és Társa cégtől, Budapest, V. kerület, Váci-ut 34. szám.

Fiók: V. ker., Váci-ut 6. és IV. ker., Királyi Pál-utca 20. (Kálvin-tér mellett). III. ker., Flórián-tér 18. sz. Újpesten: Árpád-ut 40. szám.

szava. Hamarosan megszöktek a Gallipoli félsziget fentebb említett pontjainál. Folyó hó 9-én pedig végső állásukat: Seddil-Bahrt is kiürítették s így Konstantinápoly is felszabadult a közvetlen veszedelem nyomása alól. Szabaddá lett tehát a Dardanella front s ezzel kevesebb lett a világháboru óriási kiterjedésű színtere is.

HIREK.

Adományok. A vak katonák javára, a szenttamás-kutaspusztai őrs kezdeményezésére, december 26-án rendezett jótékonycélú táncmulatság tiszta jövedelmeként a szenttamás-kutaspusztai őrs 103, ugyancsak a vak katonák javára a szemlaki őrs 20 és a diósgyőri 8, a mezőcsáni őrs pedig felerészben az özvegyek és árvák, felerészben pedig az orosz fogságban levők részére 8, végül a herkulesfürdői őrs az özvegyek és árvák javára 58'40 koronát küldött be hozzánk. Az összegeket rendeltetési helyére juttattuk.

Egy rablóbanda elfogása. Vasvármegye közbiztonságát a mult tavasztól kezdve, a cs. és kir. 83. gyalogezredtől megszökött négy kőborczigányból alakult rablóbanda, ugyszólván állandóan veszélyeztette. A fegyveresen csavargott gonosztevők oly nagy elővigyázattal éltek, hogy elfogatásukat — noha a csendőrség állandóan éber figyelemmel kísérte mozgásukat — egész az év végéig sikerült elkerülniök. Vakmerőségük pedig oly nagy volt, hogy novemberben, csak a körmendi közigazgatási járásban, alig 10 nap alatt 12 betöréses lopást és egy rablást követtek el és ugyancsak ez idő alatt egy alkalommal az erdőben reájuk bukkant ivánczai őrsbeli járőrre is rálöttek. Bitter Ferencz körmendi őrsbeli csendőr ez. őrmester a rablóbandának az ő körletében történt felbukkanásáról tudomást szerezve, az ellen a nyomozást a legnagyobb erélylyel bevezette és novemberben megszakitás nélkül 22, decemberben 18 és januárban 11, összesen tehát 51 napon át vezetett kitartó nyomozás alatt Horváth Károly (Veső) 33 éves, molnaszecsódi illetőségű cigányt november 26-án hajnalban, Molnaszecsódon, akivel szemben ugyanakkor fegyvert használt, továbbá Erdélyi Pál (Pepi) 25 éves, szintén molnaszecsódi illetőségű cigányt, december 9-én éjjel, a fehérmegyei Móron, míg Forgács József (Gezso) kerzcai illetőségű, 24 éves cigányt, december 19-én Bécsben és végül Horváth János (Milus), 36 éves magyarnádáljai cigányt, ki a banda feje volt. január 3-án Döbörhegyen, az egyik orgazda lakásán elfogta és azokat a katonai hatóságoknak, a nyomozásközben szintén elfogott több orgazdát az előkerített bűnjelekkel együtt pedig az illetékes bíróságnak átadta.

Kérelmek. Tuduk György, Barczánfalva máramaros-megyei őrsön szolgáló csendőr. kéri Fehér György csendőrt, kivel 1910-ben a 101. gy. e., 4. zászl.-nak 13. sz.-nál Nagyváradon együtt szolgált, hogy czimét, egy fontos ügyből kifolyólag közölje vele. — Kovács István VIII. csendőr, Baraszópatakon (Csikmegye, u. p. Gyergyótlógyes) kéri fivérét, Kovács F. csendőrmestert, hogy jelenlegi czimét közölje vele. — Kazinczi István, Torda-Aranyosmegyében, Fehérvölgyön állomásozó csendőr, kéri a II. sz. csendőrkerület állományában szolgáló Kazinczi Péter csendőrt, hogy czimét közölje vele.

KÜLÖNFÉLÉK.

Egy német katona leveléből. Egy német katona írja a harcztérről: — A francziák kényelmes módot választottak arra, hogy foglyokat szerezzenek. Tegnap este világító rakétát löttek át hozzánk két ráragasztott czédulával együtt. Az első czédula: Mit vesztetek, ha odaát maradtok? Hideg, egészségtelen fedezéket, rossz, gyatra ételmezést, kemény bánásmódot! Jöjjetek át! Ma este sonka lesz, fehér kenyér, vörösbor, kávé, pálinka, a mennyi tetszik. Jöjjetek át! Mit kaptok nálunk? Jó, meleg hajlékot, bőséges ételmezt, szelid bánásmódot. Jöjjetek át. Második czédula: Békekötés után a német katonaszökevényeket nem adjuk ki Németországnak. Tettségük szerint Franciaországban maradhatnak, vagy a gyarmatokra mehetnek. Ha tetszik, semleges államot is választhatnak!

Svájcz játékarukat gyárt. Zürichből írják nekünk: Svájcban, a mely sokat szenved ipari tekintetben a háború miatt, a legnagyobb kár a berni kantont érte. Itt a fametszés igen elterjedt iparág, a mely az idegenforgalommal is összeköttetésben volt, mert a svájci kirándulóhelyeken, de még a külföldön is szívesen vásárolták a finom kivitelű fűrész munkákat. Vigaszképen most Briouxben elhatározta az ipari egyesület, hogy játékarukat fog gyártani. Új és érdekes tárgyakat akarnak előállítani, de a német ipart nem kívánják ezzel háttérbe szorítani. Brioux rajzolókat és ügyes mestereket szerződttetett s rövid idő alatt sikerült egész sereg eredeti játéktárgyat előállítani az elmúlt karácsonyra.

Szerkesztői üzenetek.

G. M. 1889. Egy vadászati szaklap véleménye alapján közölt üzenetünkbe hiba csúszott be. A jelzett üzenet akként értelmezendő, hogy a vadászterület őrzésével megbízott egyéneknek (vadászcseledeknek stb.) a tulajdonos vagy bérlő engedélye mellett, a főszolgabíró által kiadott vadóri vagy felügyelői és ezenkívül a m. kir. adóhivatal által kiállított fegyverigazolvánnyal is kell birniok, mely részükre a vadászati adó alóli mentesség igazolására szolgál. A község által kiállított fegyverigazolvány ilyennek nem tekinthető.

T. M. Kenyérrel leendő ellátásukat «részleges» igazolvány mellett fedezhetik, melynek kiadása iránt a város törvényhatóságához kell fordulniok. Ez igazolvány azok részére állítandó ki, a kik nem saját háztartásukban étkeznek.

Somogyi. A cselekmény az 1907. évi V. tcz. 33. §. a) pontjába ütköző hihágást képez, melynél a törvény rendelkezéseinek meg nem felelő mértékek vagy mérőeszközök, az idézett törvényezikk 36. §-a értelmében elkobzandók.

Schmied Ferencz. A csendőrséghez beosztott népfölkelők szolgálata, az őrszolgálat fogalma alá nem vonható.

Izso csendőr. Kérheti őrskihallgatáson.

1887. Jelzett tanfolyam a háború alatt szünetel.

H. B. Aki az őrs köztetkezésében részt nem vesz, az előirt napibetét befizetésére sem kötelezhető. Fűtés és világítás czimén azonban bizonyos hányadnak hozzájárulásként való fizetése indokolt.

Molnár csendőr. Szolgálati ügy.

Zs. J. A csendőrségnél népfölkelési tényleges szolgálatot teljesítő nyugállományú és volt csendőrök, ezen szolgálati beosztásukban az idősebb évfolyamok behívása esetén is megmaradnak.

Hármas honvéd. Háború alatt a tisztii állomány kiegészítése szünetel.

S. M. Nem számítható be.

A világ legjobb

harmonikái

Orgonahangu, 2 váltóval 7 K, finom 9 K. Csodásan erős hangu, 3 igaz váltóval 11 K. Egész zenekari hangu 4 igaz váltóval 14 K. Erős aczél hanguak 18, 20, 25, 40 K. Finom kétsoros harmonikák, háromsorosak, gramatikus hanguak is készülnek.

Mogyoróssy Gyula királyi szab. hangszergyár

Gramofon

Csodásan erős, tiszta hangu be-szélőgép 30 K, nagy «Union» szerkezettel 36 K. — Legszebb hang-lemezek az összes dalok, zenék, operák, tréfás előadások stb. 60 fill.-től 3 K-ig. Javítási műterem.

Árjegyzéket az összes hangszerekről ingyen küld

Budapest, Rákóczi-ut 71. szám.

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározás:

Ö császári és apostoli királyi Felsége 1916. évi január hó 17-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával legkegyelmesebben megengedni méltóztatott, hogy:

báró Hazai Samu gyalogsági tábornok, honvédelmi miniszter, a württembergi király Ö Felsége által neki adományozott württembergi korona-rend nagykeresztjét a kardokkal elfogadhassa és viselhesse.

Ö császári és apostoli királyi Felsége 1915. évi december hó 26-án Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával legkegyelmesebben adományozni méltóztatott: a hadidíszítményes 3. osztályu katonai érdemkeresztet:

az ellenség előtt tanusított vitéz magatartása elismerésül:

Mészáros Iván, az első honvéd gyalogezrednél beosztott csendőrszázadosnak.

Ö császári és apostoli királyi Felsége 1916. évi január hó 3-án Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával legkegyelmesebben elrendelni méltóztatott, hogy:

a legfelsőbb dicsérő elismerés tudtul adassék:

az ellenség előtt teljesített kitünő szolgálatai elismerésül:

Ambrus Gyula, az 1. honvéd gyalogezrednél beosztott III. csendőrkerületbeli csendőr főhadnagy-számvivőnek.

Ö császári és apostoli királyi Felsége 1916. évi január hó 8-án Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával:

Szanyi Árpád ezredesnek, a kolozsvári I. számú csendőrkerület parancsnokának, hasonló minőségben a VIII. számú csendőrkerülethez Debreczenbe való áthelyezését legkegyelmesebben elrendelni, továbbá:

Pfeiffer Károly ezredes, a kolozsvári I. számú csendőrkerület beosztott törzstisztjét ezen csendőrkerület és

Spalla Aurél ezredes, a pozsonyi V. számú csendőrkerület beosztott törzstisztjét, a brassói VII. számú csendőrkerület parancsnokává legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott.

Adományoztatott:

a hadrakelt seregnél:

Ö császári és apostoli királyi Felsége által erre felhatalmazott parancsnokság által:

az ellenség előtt tanusított vitéz magatartásuk elismerésül:

az 1. osztályu ezüst vitézségi érem:

Érdős Menyhért es. cz. őrmesternek, a IV. sz. csendőrkerületben.

a 2. osztályu ezüst vitézségi érem:

Szikszai János őrmesternek, a VI. számú csendőrkerületben.

Takarodó. A honvéd állomásparancsnokságoknak az állomás közrendészeti, fegyelmi- és szolgálati ügyeire vonatkozó szabályzatszerű rendelkezései — nézetünk szerint — a csendőrségre annyiban szintén mértékadóak, a mennyiben az ilyen ügyekben külön intézkedések fenn nem állanak. A kérdéses ügyben tett korlátozó rendelkezés — bár a csendőrségre is érvényes Szolg. szabályzat I. részében foglaltakon alapszik — a csendőrségre csak akkor nyerhet alkalmazást, ha arra határozottan kiterjesztett vagy ha ezirányban a csendőrkerületi parancsnokság részéről analog intézkedés tétetett. A kérdés érdemi részének elbírálására az illetékes csendőrkerületi parancsnokság lenne hivatott.

M. J. Szásztyukos. A közszolgálati alkalmazottak háborús segélyéről szóló 1915 XXII. tcz. a csendőrségre nem terjed ki. 1876. 1. Papi párbért a nős csendőrlégénységnek is fizetnie kell. 2. Nézetünk szerint a kereskedő nem kényszeríthető, hogy árúját — kivéve a kincstári jövedéket képezőket — bárki kívánságára eladja.

J. F. 90. 1909 július hó 1-ével, mint vezérőrnagy nyugdíjaztatott, mely alkalomból részére az altábornagyi czim és jelleg adományoztatott.

1888. 1. Háborús segélyben sem a tényleges, sem a nyugdállomány csendőregénynek nem részesülnek. 2. Nincs kilátás.

V. J. népf. A hadisegélyre való igényt, a községi eljáróság összeírása alapján a járási főszolgabíró állapítja meg. Az ide vonatkozó utasítás értelmében segélyre igénynyel bir többek közt a bevonult neje akkor, ha őt addig is egészben vagy részben a bevonult tartotta el saját keresetéből. Minthogy azonban az ön esetében e lényeges feltétel nem áll fenn, alig hiszszük, hogy az előjárásának ez ügyben elfoglalt álláspontját az ön javára megváltoztatnák.

Vaskapu. Csatatoknál a fegyelmi uton való lefokozás a Szolg. szabályzat I. Rész, 658. pontja értelmében, megintési jegyzőkönyv alapján történik olyan esetben, midőn az altiszt ismételt figyelmeztetések és fenytések daczára fegyelmetlen és szabályellenes magaviseletével fel nem hagy, illetőleg magatartása a javulására kitűzött idő alatt meg nem változik.

Rendkívüli. A csendőrségi szervezeti utasítás 25. §-ának módosítása nincsen tervbe véve.

Szabolcsi csendőr. 1. Az őrsre beosztott népfölkelők, mint az őrs köztétkezésében állandóan résztvevő egyének, a napibetét fizetése tekintetében ugyanolyan elbírálás alá esnek, mint a többi csendőrlégénység s így magánügyben nyert szabadságuk idejére, a napibetét 20—20 fillér levonása után részükre visszafizetendő. 2. Az előbbiekből folyólag a Cs—20 jelzetű határozványok II. fejezet, 3. pont, utolsóelőtti bekezdésében foglaltak irányadóak.

Havas. A két fogalom egyértelmű.

K. J. Az 1916. évre szóló zsebkönyvet, a pénz előleges beüldése mellett, a m. kir. III. sz. csendőrkerületi parancsnokságnál megrendelheti. Elmúlt évfolyamokból való zsebkönyvek nincsenek készletben.

Radnyánczu csendőr. Miután alig feltételezhető, hogy a tisztítoszerek kiszolgáltatása folytán a közzgazdálkodás vagyona érzékenyebb károsodást szenvedne, már méltányossági szempontból is helyénvaló, hogy azokat az őrs közzgazdálkodásának nem részes beosztottjai is használhassák.

Nagylupai őrs. Forduljon Várnay és fia budapesti nyomtatványszállító céghez.

Tanácsstalan. 1. Szolgálati ügy. 2. Az ottani lakbér szabályzatot, illetőleg helyi szokásokat nem ismervén, nem áll módunkban az ügyre nézve tanácsot adni.

V. M. csendőr. Legénységi egyének nősülésénél meghatározott összegszerű házassági óvadék kimutatása előírva nincs ugyan, de természetes, hogy oly minőségű anyagi segély létezése megköveteltek, mely biztosítja, hogy a tervezett házasság által a házasulandók anyagi helyzete javuljon és megélhetésük biztosítva legyen.

J. J. J. 1. Nem értjük. 2. Igen. 3. 30 nap. 4. Igen. 5. Ha külön intézkedés nem korlátozza: igen. 6. Laktanyakörlet alatt, az épület és az azzal egy beltelket képező udvar és kert területe értendő. Ezen a területen a jövés-menés nincs korlátozva. 7. Azt nem tudhatjuk.

D. Ö. A csendőrségnél népfölkelői tényleges szolgálatot teljesítő nyugdállományú és volt csendőrök felváltása nincsen tervbe véve.

Sorsjegyei nem nyertek «1916» és a dunaszerdahelyi őrsnek.

Czimbalmot, hegedűt, tárogatót, harmóniumot és az összes fuvó- és ütő-hangszereket

ugyszintén azok alkatrészeit és húrokat általában olismerve legjobban szállít Magyarországra legelső, legnagyobb és legrégebb hangszergyára. . . .
Árjegyzék minden hangszertől bérmentve küldetik.

SCHUNDA V. JÓZSEF

ca. és ktr. udv. hangszerszállító, az orsz. m. kir. zeneakadémia, valamint az összes budapesti színházak hangszerszállítója, a pedál-czimbalom és rekonstruált tárogató egyedüli feltalálója. Alapított 1847-ben.

Budapest, IV. ker., Magyar-utca 16.—18.—26. szám.

Okiratilag megdicsértettek:

A 3. működő hadseregparancsnokság által:

Gyukits Ferencz őrmester és Bercsényi Vincze csendőr, mindkettő a II. számú csendőrkerület állományában:
az ellenség előtt tanusított kimagasló magatartásukért.

a cs. és kir. 19. hadtestparancsnokság által:

Papp Demeter, Csáki Sándor és Tóth Ferencz, II. számú csendőrkerületbeli csendőr cz. őrmesterek;
az ellenség előtt tanusított kiváló és kötelességű szolgálataikért.

a m. kir. VIII. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Czinder János őrsvezető cz. őrmester, mint a háboru következtében Aradon felállított csendőrkülönítmény parancsnoka a parancsnoksága alá tartozó legénység buzgó és igen eredményes kiképzése, a közönséggel szemben higgadt, tapintatos, helyes fellépése, nemkülönben a közbiztonsági szolgálat terén nehéz viszonyok között teljesített kitünő és kiválóan eredményes tevékenységeért.

Csik János csendőr cz. őrmester, mint a háboru következtében Aradgáj külvárosban felállított csendőrkülönítmény parancsnoka, a parancsnoksága alá tartozó legénység buzgó és igen eredményes kiképzése, a közönséggel szemben higgadt, tapintatos, helyes fellépése, nemkülönben a közbiztonsági szolgálat terén nehéz viszonyok között teljesített kitünő és kiválóan eredményes tevékenységeért.

Erdei Albert és Balogh Sándor I. csendőrök az önképzés terén kifejtett igen jó eredményü buzgalmuk, a közönséggel szemben tanusított higgadt, tapintatos, helyes fellépésük és a közbiztonsági szolgálat terén állandóan nehéz viszonyok között kifejtett igen buzgó és kiválóan eredményes tevékenységükért.

Eszényi Lajos járásőrmester, mert mint őrs- és járásparancsnok, huzamosabb időn át, de különösen a már 17 hónap óta tartó háboru által előidézett igen nehéz körülmények között minden irányu teendőit páratlan kötelességtudással látta el, s a háboru kezdete óta távol levő szakaszparancsnokát kiváló szorgalommal helyettesítette s minden téren igen jó eredménnyel működött.

Szabó Antal, Palatka Áron, Ágoston János és Bujdosó Imre járásőrmesterek, mert mint őrs- és járásparancsnokok általában, de különösen a már 17 hónap óta tartó háboru által előidézett igen nehéz körülmények között minden irányu teendőiket páratlan kötelességtudással, kiváló szorgalommal és minden téren igen jó eredménnyel teljesítették.

Varga József, Szücs Sárdor, Hegedüs László és Gönczi Lajos őrsvezető cz. őrmesterek, mert mint őrsparancsnokok általában, de különösen a már 17 hónap óta tartó háboru által előidézett igen nehéz körülmények között minden irányu teendőiket páratlan kötelességtudással, kiváló szorgalommal és minden téren igen jó eredménnyel teljesítették.

F. Tóth Imre törzsőrmester szárnyszámvivő és Soós Mátyás őrsvezető cz. őrmester, szárnységéd-munkás, mert mint törzsőrmester szárnyszámvivő, illetve szárnnyirodai segéd-munkás általában, de különösen a már 17 hónap óta tartó háboru következtében igen felszaporodott szárnnyirodai teendők ellátása körül kiváló tevékenységet fejtettek ki és szárnnyparancsnokukat kiváló kötelességtudással, ernyedetlen szorgalommal és igen jó eredménnyel támogatták.

Nyilvánosan megdicsértettek:

a. m. kir. IV. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Hegedüs Péter csendőr, a háboru folyama alatt, a hadrakelt sereg érdekében kifejtett buzgó tevékenysége és odaadó szorgalma által elért hasznos szolgálataiért.

a m. kir. III. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Gólyán József őrsvezető cz. őrmester, a budapesti helyi érdekű vasutak kárára a czinkotai állomáson rendszeresen üzött fa- és szénlopások tetteseinek kiderítése körül tanusított észszerű és leleményes eljárásáért.

a m. kir. VIII. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Kupa Mihály, Bagozi Ferencz, Kapusi István, Pelles János, Poszmáyer György és Daczó János őrsvezető cz. őrmesterek, mert mint őrsparancsnokok, továbbá Szücs János és Szentimrei József csendőr cz. őrmesterek, mert mint másodaltisztek általában, de különösen a már 17 hónap óta tartó háboru által előidézett igen nehéz körülmények között minden irányu teendőiket páratlan kötelességtudással, kiváló szorgalommal és minden téren igen jó eredménnyel teljesítették.

Előléptettek:

őrmesterré:

a következő őrsvezető czimzetes őrmesterek:

1915. évi december hó 8-ával:

Bankó János, a VII.,

1915. évi december hó 20-ával:

Dénes Mihály, a III. számú csendőrkerületben, továbbá

Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára

Köztisztviselői kölcsönök törlesztésre.

Előlegek értékpapírokra.

Családi házak és telepek létesítése.

részvénytársaság

Budapest, VII., Rákóczi-ut 76. sz.

— Telefon 153—44. szám. —

Alaptőke 2.000,000 korona.

Kölcsönök lakbérletiltás ellenében.

Külföldi pénznemek vétele és eladása.

Sorsjegyeknek részletre és készpénzért való eladása.

Elfogadunk betéteket takarékpénztári könyvecskére. 1. Oly takarékbetétek után, melyeket hat hónapi felmondási idő lekötése mellett helyeznek el intézetünknel, 6% (hat) betéti kamatot fizetünk. (A tőkekamatadó levonásával.) 2. Oly takarékbetétek után, melynél a betevő az 1. pontban jelzett felmondási időt ki nem köti, 5 1/2% (öt és fél) betéti kamatot fizetünk. (A tőkekamatadó levonásával.)

Előleget nyújtunk értékpapírokra, sorsjegyekre, vidéki intézetek részvényeire.

Személyi kölcsönöket folyósítunk kezesség mellett vagy jelzálogos biztosíték ellenében, jutányos kamattétel mellett.

Utalványok, intézvények és chequek beszedését elvállaljuk igen mérsékelt költségek felszámításával.

Vesünk és eladunk értékpapírokat, idegen pénzeket.

őrsvezető cz. őrmesterré:

a következő csendőr czimzetes őrmesterek:

1915. évi december hó 20-ával:

Tánczos Kálmán és

1916. évi január hó 1-ével:

Zán Miklós és Kecskés Ferencz, a IV. számú csendőrkerületben, végül:

csendőr cz. őrmesterré:

a következő csendőrök:

1915. évi december hó 8-ával:

Varga Pál és

1915. évi december hó 14-ével:

Domokos József, a VII.,

1915. évi december hó 21-ével:

Szabó Mihály a VI.,

1916. évi január hó 1-ével:

Marosán János Kingya Axent, Jósa Vazul, Gruits Lázár és Boros Tamás. a II.,

Tar Mihály és Gézafi Mózes, a VII. és

1916. évi január hó 16-ával:

Engel Mózes, a IV. számú csendőrkerületben.

Kinevezettek:

1916. évi január hó 16-ával:

Ziegler Emil, VII. számú csendőrkerületbeli őrnagy, ugyanazon csendőrkerület Marosvásárhelyre kiküldönített törzstisztjének segédtisztje, ugyanazon csendőrkerület marosvásárhelyi szárnyának parancsnokává.

Márialaky Imre, VII. számú csendőrkerületbeli százados, marosvásárhelyi szárnyparancsnok, ugyanazon csendőrkerület Marosvásárhelyre kiküldönített törzstisztjének segédtisztjévé.

csendőr járásőrmesterré:

1915. évi december hó 1-ével:

a következő őrmesterek:

Kulcsár Márton,

Czindel Szilveszter,

Poór Lajos,

Gyukits Ferencz és

Mészáros Károly, a II., valamint

Lády Gyula, az V. számú csendőrkerület állományában; továbbá:

1916. évi január hó 1-ével:

Szabó Mihály,

Bardócz Mózes,

Magyari András és

Tóth Ferencz II., az I.,

Tóth Antal II., a II.,
 Pápai József,
 Illés József és
 Uhlyárik József, az V.,
 Horváth András I.,
 Boros Miklós,
 Vámos József,
 Gelencsér Mihály és
 Barcsi János, a VI.,
 Fülöp Áron,
 Bardócz Károly és
 Rutkai János, a VII. számú csendőrkerület állomá-
 nyában.

Áthelyezettek:

1916. évi január hó 16-ával:

nemesszeghi Nemesszeghy László, IV. számú csendőrkerületbeli százados, beregszászi szárnyparancsnok, hasonló minőségben a II. számú csendőrkerülethez: Karánsebesre és

Fonyó Jenő, II. számú csendőrkerületbeli százados, karánsebesi szárnyparancsnok, hasonló minőségben a IV. számú csendőrkerülethez: Beregszászra.

1916. évi február hó 1-ével:

a m. kir. belügyminiszter ural. egyetértőleg:

Reschner Gyöző, I. számú csendőrkerületbeli főhadnagy, székelyudvarhelyi szakaszparancsnok, ugyanazon csendőrkerületben hasonló minőségben: Topánfalvára.

SZÁNTÓ JÓZSEF

gépáruháza 17 év óta létezik Szegeden, a városi bérpalotában

Képes nagy ár-
jegyzékem dij-
talanul küldöm.Képes nagy ár-
jegyzékem dij-
talanul küldöm.

Egyedül nálam kaphatók a Helical, Premier, Postielon, Britania, Eska és saját összeállítású legkedveltebb hegyi-kerékpárok. E gépekből hadseregünk részére is szállítottam. Pathé tünékvüli beszélőgépek, lemezek és varrógépek óriási választékban, kedvező részletfizetésre is.

Várnay és Fia, Budapest, VI., Gyár-utca 26.

Nyomtatványok
Sapkák
Keztyük
Kardbojt
Celluloid kezelő és
nyakravaló
Czipókrém
Fegyverzsir
Borotváló készlet
6, 10 és 20 éves
szolgálati kereszt
stb. stb.

Nagyvárad, Ralikovszki-ut 24. Szeged, Kárász-u. 9.

A háboru okozta személyzet hiány miatt egyelőre csak **szegedi főüzletünk-ből** intézzük el a postai küldeményünket, azért a megrendeléseket **Szeged, Kárász-u. 9.** címre kérjük.